

Έγκλημα στην Οδό Κυκλάδων

Συζήτηση με θέμα: *Le Corbusier, Προβελέγγιος, Κυψέλη* *

Οικία Σπητέρη/Προβελέγγιου, οδός Κυκλάδων 8
Πέμπτη 15 Οκτωβρίου, 19:30

Ο Κώστας Τσιαμπάος (Αρχιτέκτονας, Λέκτορας ΕΜΠ) προσκαλεί τους αρχιτέκτονες Γιώργο Τζιρτζιλιάκη και Διονύση Σοτοβίκη να συνομιλήσουν μαζί του για τον Προβελέγγιο, τον Le Corbusier, το κτίριο της οδού Κυκλάδων και την Κυψέλη. Μια ανοιχτή συζήτηση μαζί με τους επιμελητές της έκθεσης Παναγιώτη Τουρνικιώτη και Φάνη Καφαντάρη καθώς και άλλους αγαπητούς φίλους και ειδικούς προσκεκλημένους

Επιμέλεια συζήτησης: Κώστας Τσιαμπάος

Γενική Επιμέλεια: Φάνης Καφαντάρης, Παναγιώτης Τουρνικιώτης
Οργάνωση: Σχολή Αρχιτεκτόνων ΕΜΠ, Workshop-S Διονύσης Σοτοβίκης
Επικοινωνία: Κώστας Τσιαμπάος ktsiambaos@arch.ntua.gr

* Η συζήτηση οργανώνεται στο πλαίσιο της έκθεσης Στο Όνομα του Le Corbusier και εντάσσεται στη δέσμη εκδηλώσεων και άλλων δράσεων που διοργανώνονται με πρωτοβουλία της Σχολής Αρχιτεκτόνων του Ε.Μ.Π. και τη συνεργασία πολιτιστικών και επιστημονικών φορέων με αφορμή τα 50 χρόνια από τον θάνατο του Le Corbusier και με γενικό τίτλο «**Αναφορά στον ΕΛ/Le Corbusier**».

Οι εκδηλώσεις θα πραγματοποιηθούν το Φθινόπωρο 2015 και την Άνοιξη 2016 με τη στήριξη του **Ιδρύματος Le Corbusier** και εντάσσονται στο ευρύτερο πλέγμα εκδηλώσεων που οργανώνονται διεθνώς με τη συγκυρία των 50 χρόνων από τον θάνατο του μεγάλου αρχιτέκτονα.

Οι εκδηλώσεις συνδιοργανώνονται ή στηρίζονται στο σύνολο ή κατά περίπτωση από το Γαλλικό Ινστιτούτο, την Ελβετική Πρεσβεία, το Ελληνικό Docomomo, το Κέντρο Αρχιτεκτονικής της Μεσογείου, και άλλους πολιτιστικούς και επιστημονικούς φορείς.

Στο Όνομα του Le Corbusier

Ομαδική έκθεση εικαστικών, 6 Οκτωβρίου – 8 Νοεμβρίου 2015, Οικία Σπητέρη/Προβελέγγιου, οδός Κυκλάδων 8

Κ. Βελώνης & Λ. Λυκουριώτη, Φ. Γιαννίση & Ζ. Κοτιώνης, Γ. Γρηγοριάδης,
Γ. Γυπαράκης, Θ. Ιωαννίδου, Π. Κούρος, Β. Ξένου, Μ. Παπαδημητρίου, Α. Ψυχούλης.

Επιμέλεια: Φάνης Καφαντάρης, Παναγιώτης Τουρνικιώτης,
Οργάνωση: Σχολή Αρχιτεκτόνων ΕΜΠ & Workshop-S Διονύσης Σοτοβίκης
Επικοινωνία: Φάνης Καφαντάρης fkafantaris.arch@gmail.com

Ώρες επίσκεψης: Τετάρτη έως Παρασκευή 17.30 - 21.00 & Σάββατο 11.00 – 19.00

ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΕΠΟΜΕΝΗ ΣΕΛΙΔΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

CREDITS PHOTO: Μπάμπης Λουϊζίδης [Εργαστήριο Τεκμηρίωσης, Σχολή Αρχιτεκτόνων ΕΜΠ]

Έγκλημα στην οδό Κυκλάδων

Αν και αυτή η μοντέρνα κατασκευή με τα τετράγωνα σχήματα του φαίνονταν πάντα υπερβολικά κλειστή και μυστηριώδης, αυτό που αντίκρισε ο επιθεωρητής μπαίνοντας στο μικρό σπίτι της οδού Κυκλάδων ήταν πράγματι αναπάντεχο.

Το πτώμα ενός ηλικιωμένου άντρα, γύρω στα 80, ξαπλωμένο στο πάτωμα, γυμνό, φορώντας μόνο ένα μαύρο μαγιό και μαύρα στρογγυλά κοκάλινα γυαλιά. Το αριστερό του χέρι σηκωμένο προς τα πάνω με την παλάμη χαλαρή, το δεξί αφημένο κάτω, να ακουμπάει τον μηρό, τα πόδια τεντωμένα και λίγο ανοιχτά.

Αλήθεια, πώς είχε μπει εκεί και γιατί; Το σπίτι ήταν κλειστό, αφού οι ιδιοκτήτες του - ο γνωστός τεχνοκριτικός και η γλύπτρια σύζυγός του - έλειπαν για τις καλοκαιρινές τους διακοπές. Να ήταν καλεσμένος; Να ήταν διαρρήκτης; Ο επιθεωρητής γονάτισε και έσκυψε δίπλα στο πρόσωπο του νεκρού. Τίποτα δεν έμοιαζε να φανερώνει την αιτία του θανάτου.

Μόνο το έντονο βλέμμα του- τα γλαυκά του μάτια ήταν ακόμα ανοιχτά - καρφωμένο στο ταβάνι.

Στρέφοντας σιγά σιγά το κεφάλι του προς τα πάνω, ο επιθεωρητής έσκασε ένα διαγώνιο χαμόγελο. Ακριβώς στο σημείο που βρίσκονταν το πτώμα, τα δύο δοκάρια της οροφής σχημάτιζαν έναν τέλειο σταυρό. «Σίγουρα όποιος το έκανε όλο αυτό» σκέφτηκε «ήθελε κάτι να μας πει!».

Ξαφνικά, ένας θόρυβος ακούστηκε από ψηλά! Ο επιθεωρητής πετάχτηκε πάνω, σκαρφάλωσε τη στενή μεταλλική σκάλα και, πριν να το καταλάβει, βρέθηκε στο τελευταίο επίπεδο.

Η πόρτα της ταράτσας, ανοιχτή, αλλά έξω δεν υπήρχε κανείς.

Μόνο, οι σκοτεινές, σιωπηλές πολυκατοικίες της Κυψέλης κάτω από το αμυδρό φως του αυγουσιάτικου φεγγαριού.

**Κώστας Τσιαμπάος
Αθήνα, 2015**

Προβελέγγιος- Οικία Σπητέρη – Le Corbusier - Κυψέλη

Ο αρχιτέκτονας

Ο Αριστομένης Προβελέγγιος γεννήθηκε στην Αθήνα το 1914 και σπούδασε στη Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Ε.Μ.Π. από το 1931 έως το 1936 με καθηγητές όπως οι Δημήτρης Πικιώνης και Αναστάσιος Ορλάνδος και συμφοιτητές όπως οι Κωνσταντίνος Δοξιάδης και Γιώργος Κανδύλης. Έζησε μέσα σε ένα οικογενειακό περιβάλλον με έντονα ιστορικά και πολιτιστικά βιώματα και εμπειρίες. Αρχικά εργάστηκε ως αρχιτέκτονας στο Υπουργείο Πρόνοιας και από το 1941 εντάχθηκε στο ΕΑΜ. Κατά τα Δεκεμβριανά έχασε τον μεγάλο του αδερφό ενώ ο ίδιος τραυματίστηκε. Το 1945 με υποτροφία της γαλλικής κυβέρνησης πήγε στο Παρίσι για να σπουδάσει ενώ, από το 1946, εργάστηκε στο γραφείο του Le Corbusier μαζί με άλλους Έλληνες όπως οι Ιάnnης Ξενάκης, Γιώργος Κανδύλης, κ.α.. Για 30 περίπου χρόνια, μέχρι την οριστική επιστροφή του στην Ελλάδα το 1979, ζει μεταξύ Αθήνας και Παρισιού. Δίδαξε στο Παρίσι τα χρόνια 1968-1979. Στην Ελλάδα διετέλεσε Γενικός Γραμματέας και Πρόεδρος του ΣΑΔΑΣ (Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Διπλωματούχων Ανωτάτων Σχολών) και συμμετείχε ενεργά στα πανελλήνια αρχιτεκτονικά συνέδρια όπου με μαχητικό τρόπο και δραματικούς τόνους προανήγγειλε το δυστοπικό μέλλον της ελληνικής πόλης. Τον Δεκέμβριο του 1998, έναν χρόνο πριν το θάνατό του, αναγορεύτηκε επίτιμος διδάκτορας του Ε.Μ.Π.

Το κτίριο

Το κτίσμα της οδού Κυκλάδων αρ. 8 στην Κυψέλη, σχεδιάστηκε την δεκαετία του 1950 και αποτελεί ένα από τα πιο πρωτοποριακά και χαρακτηριστικά δείγματα της μοντέρνας ελληνικής αρχιτεκτονικής. Η μελέτη του, ως κατοικία-ατελιέ της γλύπτριας Ιωάννας Σπητέρη, ξεκίνησε το 1955, η άδεια οικοδομής βγήκε το 1956 και η κατασκευή ολοκληρώθηκε μέσα στο 1957. Το κτίριο σώθηκε την τελευταία στιγμή από την κατεδάφιση το 2006 από τους αρχιτέκτονες Διονύση Στοβοβίκη και Κίρκη Μαριολοπούλου οι οποίοι το αγόρασαν και το αποκατέστησαν. Πέρα από τις στοιχειώδεις εργασίες συντήρησης και αναβάθμισης των υποδομών, η αποκατάσταση επεχείρησε να αναδείξει τα πολλαπλά και διαδοχικά 'επίπεδα-φλούδες' του χρόνου φτάνοντας όσο πιο κοντά στα αρχικά, αυτά του Προβελέγγιου. Για ένα διάστημα λειτούργησε ως η έδρα της γκαλερί Gazongrouge. Από το 2012 μέχρι και σήμερα λειτουργεί ως εργαστήριο του Διονύση Στοβοβίκη αλλά και χώρος περιοδικών εκθέσεων.